

[Stetter.]

mange gange før, men det er åbenbart ikke trængt igennem. Dette forslag er et forslag med et forældet indhold, som mest har skadelige virkninger. Det klogeste vil være at lægge det tilbage, hvor det er kommet fra, og dermed undgå enhver form for uheldige reaktioner fra befolkningen.

Vort råd til regeringen er med andre ord, at den styrker den private opsparing og begrænser stigningen i de offentlige budgetter, og viser det sig under udvalgsarbejdet, at regeringen er til at få i tale på disse felter, er vi klar til at drøfte, om der kan findes veje til tidsbegrænsede generelle indgreb i kredit- og pengepolitikken administreret af Nationalbanken.

Nyboe Andersen: Det lovforslag, vi behandler her, er motiveret med, at det nuværende pengepolitiske aftalesystem ikke har kunnet klare den belastning, det er ude for, og det er jeg da ikke uenig i, men man må jo spørge, hvad forklaringen er. Forklaringen er jo den, at den øvrige økonomiske politik her i landet har været for svag, og derfor er belastningen på pengepolitikken blevet for stærk. Finanspolitikken har været for svag, boligpolitikken har været alt for ekspansiv, den midlertidige importafgift har ved sit bortfald nu i år skabt en vældig efterspørgsel f.eks. efter biler, indkomstpolitik har man ikke ført. Alt det tilsammen har tilladt, at der er opstået en stormflod, som pengepolitikken diger ikke har kunnet dæmme op for, og det, man nu vil med dette lovforslag, er at bygge digerne lidt højere og ændre lidt ved deres konstruktion. Mere fornuftigt havde det været, om man i tide havde forhindret stormfloden i at opstå, og om man nu satte stærkere ind på at få højvandet til at synke igen i økonomien, så presset på pengepolitikken kunne blive formindsket.

Jeg må sige, at vi i venstre finder det principielt meget betænkeligt at gennemføre en så vidtgående bemyndigelseslov til økonomiministeren, en lov, der, synes jeg, i høj grad kan komme til at anfægte det lovbestemte selvstændige ansvar for pengepolitikken, som Nationalbanken har.

Vi tror heller ikke, at den selektive kreditkontrol, som er en væsentlig bestanddel af dette lovforslag, kan komme til at fun-

gere. I alt fald vil det da kræve en vældig administration i pengeinstitutterne og også nogle steder hos det offentlige, både i Nationalbanken og f.eks. i Danmarks Statistik, fordi der vil skulle bruges langt flere oplysninger, end man har i øjeblikket. I den henseende kan man også pege på, at det er forudset i § 3 i lovforslaget.

Det fremgår af bemærkningerne, at man særlig vil sætte ind over for udlån til forbrug. Man taler om at regulere kreditten til bestemte nærmere afgrænsede formål, og det er vel altså navnlig forbruget, man her har i tankerne. Jeg gad nok vide, hvordan man egentlig vil foretage den afgrænsning i praksis. Det er jo ikke sådan, at banker eller sparekasser i deres balancer sonder mellem lån til erhvervsformål og lån til forbrugsformål. De kan ikke sondre, de ved faktisk kun med meget ringe grad af sikkerhed, hvad den enkelte kunde faktisk bruger de lånte penge til. Det er én ting.

En anden ting er, at det kan da ikke være rimeligt — det kan vel heller ikke være regeringens mening — at forbrugslån totalt skulle forbydes. Der er vel nogle former for forbrugslån, som hører hjemme under de højt prioriterede former for udlån. Jeg tænker f.eks. på, at vi her i tinget har vedtaget at udvide området for de statsgaranterede studielån til en langt videre kreds. Hvis man fuldt ud udnyttede den øgede adgang til at opnå disse lån, som herved er skabt, ville det faktisk kunne beslaglægge nærværd den ene af de 2 mia. kr., som udlånsloftet i år er blevet udvidet med.

Man kan selvfølgelig give sig til generelt at forbyde lån til lønmodtagere. Der var noget om, at man for nogle måneder siden var vældig ivrig for at få oprettet en postgirobank. Den er altså nu faldet ind under det, man vil lægge bånd på. Det er vel ikke særlig rimeligt at lave en lovgivning, der skærer alle lån til lønmodtagere over én kam. Det må dog vel være sådan, at man kan supplere opsparing, man selv har foretaget, med en rimelig låntagning. Der må vel være mulighed for en vis elasticitet i den enkeltes personlige økonomi, og hvor vil man så sætte grænsen? Hvordan vil man regulere de lån til erhvervslivet, der danner basis for, at erhvervsvirksomheder yder forbrugerne lån? Man kan jo ikke alvorligt mene, at man f.eks. vil standse kreditgiv-